

ادبیات فارسی

۱- معنی مقابل کدام واژه‌ها درست است؟

(الف) گرو بردن: دارایی یا چیزی که برای مطمئن ساختن کسی در انجام تعهدی به او داده می‌شود.

(ب) سرپرزدن: هنگامی که مرغی چندین بار بر زمین می‌نشیند و دوباره بر می‌خیزد.

(ج) منتشا: نوعی عصا از چوب گره‌دار که قلندران آن را به‌دست می‌گیرند.

(د) بیشه: زمینی که در آن گیاهان به‌صورت خودرو روئیده می‌شوند.

(۱) الف - ب (۲) د - ج (۳) ج - الف (۴) ب - د

۲- در کدام گزینه همه معانی مقابل واژه، درست است؟

(۱) سست عناصر: بی‌اراده، بی‌غیرت، کاهل

(۲) غیرت: حمیت، سرشک، تعصب

(۳) شرع: سایه‌بان، خیمه، خیابان

(۴) نهیب: فریاد، هراس، هیبت

۳- معانی واژه‌ها که در مقابل آن‌ها آمده است، «همگی» درست است به جز

(۱) هرآ (آواز مهیب) - توش (توانایی تحمل سنگینی) - بادپا (شتابنده) (۲) ردا (بالاپوش) - پدرام (زینت) - مسلم داشتن (باور کردن)

(۳) کاموس (زیر دست افراسیاب) - تکریم (گرامیداشت) - قدس (پاکی) (۴) کمیت (اسب سرخ) - قفا (پس گردن) - تقریر (بیان)

۴- در کدام گروه کلمه غلط املایی وجود دارد؟

(۱) ضمائم و تعلیقات - عذاب قرض و دین - لثیمی سیرت‌ها

(۲) فاضل نیکو منظر - مخمصة نقاشی قارب - خذلان ستمکاران

(۳) خطة نغز - طرفه طرأر - عربده و سفاهت

(۴) صولت حیدری - محنت اجل - جوانان مولع

۵- املای کدام بیت درست است؟

(۱) بامدادان به مسجدی برخاست / بهر حظار مجلسی آراست

(۲) به گرز آهن‌سای و به نیزه سخره‌گذار / به تیر موی شکاف و به تیغ شیراوژن

(۳) کار مرا که غیر تو دیگر کسی نساخت / کی گردد از مؤونت اغیار ساخته؟

(۴) ز مسطور کلکت شود مرده، زنده / مگر در دوات تو هست آب حیوان؟

۶- در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟

(۱) در آن موطن قحطی عظیم افتاده بود. مردی جوان آنجا بود، دبیری نیک و نیکولقا که او را خواجه عمید می‌گفتند.

(۲) برخاست و شاهزاده را از فرق تا قدم به زینتی و حلیتی فایق و فواخر لباس‌های لایق بیاراست.

(۳) اگر وسیلت مودت بدان پیوندد پوشیده نماند که چه نوع اعراض و اکرام می‌فرماید و چنین ذخیرتی نفیس و موهبتی خطیر است.

(۴) هر که از علم توحید به عبارت بسنده کند و از اضداد آن روی نگرداند زندق شود و فقه بی‌ورخ او را فاسق گرداند.

۷- آثار منسوب به چند نویسنده یا شاعر درست است؟

«قصه‌های دوشنبه (آلفونس دوده) - سه دیدار (رسول پرویزی) - قصه شیرین فرهاد (احمد عربلو) - اخلاق محسنی (حسین واعظ کاشفی) -

تمهیدات (سهروردی) - روضه خلد (مجد خوافی) - تذکرة الاولیا (جامی) - لطایف الطوایف (فخرالدین علی صفی) - پیامبر و دیوانه (نزار قبانی)

- من زنده‌ام (مجید واعظی)»

(۱) پنج (۲) چهار (۳) شش (۴) هفت

۸- تعداد تشبیهات کدام بیت بیشتر است؟

(۱) سحرگه ماه عقرب زلف من مست / در آمد همچو شمعی شمع در دست

(۲) رخ و زلف و دهن تنگ تو چون کردم یاد / از گل و سنبل و تنگ شکرم یاد آمد

(۳) آن‌که در چاه زخندانش دل بیچارگان / چون مال محبوس در زندان چاه بلبل است

(۴) ماه یا جنت است یا رخسار؟ / شهد یا شکر است یا گفتار؟

۹- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«از چمن زیباتر از قَدّت کجا خیزد نهال؟ / وز شکر شیرین‌تر از خَطّت کجا روید نبات؟»

- (۱) مراعات‌نظیر - استعاره - اغراق - اسلوب معادله
(۲) تشبیه - ایهام تناسب - اغراق - مراعات‌نظیر
(۳) ایهام - جناس - تشبیه - اغراق
(۴) پارادوکس - ایهام تناسب - مراعات‌نظیر - تشبیه

۱۰- آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات تماماً درست است؛ به‌جز:

- (۱) مردم دیدهٔ خواجهو چو قدح می‌پیمود / خون دل بود که در ساغر صهبا می‌ریخت (مراعات‌نظیر، کنایه)
(۲) نام و ننگ از برود در طلبش باکی نیست / من که بدنام جهانم چه غم از ننگ مرا؟ (تضاد، تکرار)
(۳) از بس که فشانیدیم دُر از چشم گهرریز / شد صحن گلستان صدف لؤلؤی خوشاب (استعاره، اغراق)
(۴) بلبل دلشده چون در کف صیّاد افتاد / باز ببند چمن و طرف گلستان در خواب (مجاز، تلمیح)

۱۱- ترتیب آرایه‌های «مجاز، حسن تعلیل، تشخیص و اسلوب معادله» در کدام ابیات است؟

(الف) زر به دست طفل دادن ابله‌ی است / اشک را نذر غم دنیا مکن

(ب) کوکب حسن چو گشت از رخ یوسف طالع / تاب در سینۀ پرمهر زلیخا افتاد

(ج) اشکم ز دیده قصهٔ طوفان سؤال کرد / چشمم جواب داد که از ما پدید شد

(د) از دود آه ماست که ابر آشکار گشت / وز سیل اشک ماست که دریا پدید شد

- (۱) ب - الف - ج - د (۲) ب - د - ج - الف (۳) ج - د - ب - الف (۴) ج - ب - الف - د

۱۲- در متن زیر چند «ترکیب وصفی» و چند «وابستهٔ پیشین» به‌ترتیب به‌کار رفته است؟

«هر دو سیر طبیعی و تاریخی سبک هندی، در خارج از قلمرو سیاسی قاجاریه در سراسر همهٔ اقطار فارسی‌زبان و فارسی‌دان و فارسی‌خوان

جهان، همچنان ادامه می‌یابد و امروزه نیز شعرهای گویندگان افغان، سیر طبیعی آن اسلوب را دارد.»

- (۱) ۲-۱۱ (۲) ۴-۱۳ (۳) ۲-۱۳ (۴) ۴-۱۱

۱۳- در همهٔ مصراع‌ها به‌جز جمله‌ای با ساختار «نهاد + مسند + فعل» وجود دارد.

(۱) کردم از قید بندگی آزاد (۲) شاهد که در میان نبود شمع گو بمیر

(۳) از دی که گذشت هر چه گویی خوش نیست (۴) رفتیم اگر ملول شدی از نشست ما

۱۴- تعداد مسند در کدام ابیات یکسان است؟

(الف) ماهت نتوان خواند بدین صورت و گفتار / مه را لب و دندان شکریار نباشد

(ب) آن نه زلف است و بناگوش که روز است و شب است / وان نه بالای صنوبر که درخت رطب است

(ج) آب از نسیم باد زره‌روی گشته گیر / مفتول زلف یار زره‌موی خوش‌تر است

(د) دیده را فایده آن است که دلبر ببند / ور نبیند چه بود فایده بینایی را؟

- (۱) د - الف (۲) ب - ج (۳) الف - ب (۴) ج - د

۱۵- با توجه به بیت زیر، کدام مورد کاملاً درست است؟

«دارد از لغزش مرا صائب گرانی بی‌نصیب / در کف آینه چون سیماب خوابم می‌برد»

(۱) بیت فاقد فعل اسنادی است (۲) در بیت چهار واژه وندی دیده می‌شود

(۳) سه گروه متممی در بیت وجود دارد (۴) بیت دارای دو جمله است

۱۶- کدام بیت فاقد صفت مضاف‌الیه است؟

(۱) گر خون من و جملهٔ عالم تو بریزی / اقرار بیاریم که جرم از طرف ماست

(۲) چندان که جفاخواهی می‌کن که نمی‌گردد / غم گرد دل سعدی با یاد طربناکت

(۳) دگر رغبت کجا ماند کسی را سوی هشیاری / چو ببند دست در آغوش مستان سحرخیزت

(۴) بلای غمزهٔ نامهربان خون‌خوارت / چه خون که در دل یاران مهربان انداخت

۱۷- در همه ابیات به جز شاعر «سکوت» را امری پسندیده می‌داند.

- (۱) چون نداری کمال فضل آن به / که زبان در دهان نگه‌داری
(۲) نیاموزد بهایم از تو گفتار / تو خاموشی بیاموز از بهایم
(۳) در آن دم تو را می‌نماید به‌دست / که دهشت زبانش ز گفتن بیست
(۴) کم‌آواز را باشد آوازه تیز / چو گفتی و رونق نماند، گریز

۱۸- عبارت «یا عبدالکریم! حکایت‌نویس مباش، چنان باش که از تو حکایت کنند» با کدام بیت تقابل معنایی دارد؟

- (۱) هر که پیراهن به بدنامی درید آسوده شد / بر زلیخا طعن ارباب ملامت، بار نیست
(۲) نام بلبل ز هواداری عشق است بلند / ورنه پیداست چه از مشت پری برخیزد
(۳) اثر گذار اگر عمر جاودان خواهی / که زندگانی هرکس به قدر آثارست
(۴) ما نام خود ز صفحه دل‌ها سترده‌ایم / در دفتر جهان، ورق باد برده‌ایم

۱۹- بیت زیر با کدام بیت قرابت معنایی بیشتری دارد؟

«خواستیم از رنجش دوری بگویم یادم آمد / عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد»

- (۱) سعدی ز فراق تو نه آن رنج کشیده است / کز شادی وصل تو فرامش کند آن را
(۲) ای بادیۀ هجران تا عشق حرم باشد / عشاق نیندیشد از خار مغیلات
(۳) می‌نماید که سر عربده دارد چشمت / مست خوابش نبرد تا نکند آزاری
(۴) همه را هست همین داغ محبت که مراست / که نه مستم من و در دور تو هشیاری هست

۲۰- مفهوم نوشته‌شده در مقابل کدام بیت درست نیست؟

- (۱) آب در گشتن است همچو گلاب / چون نگرود بگندد از تف و تاب (تأکید بر تلاش)
(۲) گرفتم همچو خور عالم بگیری / کسوف مرگ را آخر اسیری (مرگ نابهنگام)
(۳) گشاده شود کار چون سخت بست / کدامین بلندی است نابوده پست؟ (سختی‌ها مقدمه موفقیت‌هاست)
(۴) در چمن باد سحر بین که ز پای گل و سرو / به هواداری آن عارض و قامت برخاست (زیبایی معشوق)

۲۱- بیت «کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی‌بردش تا به سوی دانه و دام» با همه ابیات تناسب معنایی دارد؛ به جز:

- (۱) در این بساط، به‌جز شربت شهادت نیست / می‌ای که تلخی مرگ از گلو تواند شست
(۲) در کهنسالی ز مرگ ناگهان غافل مشو / برگ چون شد زرد، از باد خزان غافل مشو
(۳) مهمان مرگ بر در دل حلقه می‌زند / تا فکر آشیان و سرا می‌کنیم ما
(۴) چو شد زهر عادت، مضرت نبخشد / به مرگ آشنا کن به تدریج جان را

۲۲- عبارت زیر با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

«به کسی مانند خواهی بود که برای هدایت خویش در پی نوری می‌رود که خود به دست دارد.»

- (۱) مشو ز وحدت و کثرت، دوبین که یک نور است / که آفتاب شود روز و شب ستاره شود
(۲) آن نور غیب را که جهان روشن است از او / از غایت شهود فراموش کرده‌اند
(۳) از ظلمت وجود که می‌برد ره برون؟ / گر شمع پیش پای نمی‌داشت نور عشق
(۴) از لطافت فکر در کنه تو نتواند رسید / چون تواند درک کردن نور بینایی تو را؟

۲۳- بیت «ما بارگه دادیم این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران گویی چه رسد خذلان» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- (۱) باز هر چند که بر دست شهان دارد جای / نیست در سایه‌اش آن یمن که در پرّ همای
(۲) در توفیق را بر روی خود دانسته می‌بندد / ستمکاری که فیض خود ز سائل باز می‌دارد
(۳) ای که گویی که منم بر ملکان بار خدای / ملک را چون تو به یاد است بسی ملک‌آرای
(۴) ظلم می‌سازد زبان عیب‌جویان را دراز / عدل مهر خامشی بر لب زند جاسوس را

۲۴- عبارت «إِعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَ قَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- (۱) اگر شکر کردی بر این ملک و مال / به مالی و ملکی رسی بی زوال
(۲) نفس می‌نیارم زد از شکر دوست / که شکر ندانم که در خورد اوست
(۳) هنوزت سپاس اندکی گفته‌اند / ز بیور هزاران یکی گفته‌اند
(۴) مگو تا بگویند شکر هزار / چو خود گفتی از کس توقع مدار

۲۵- بیت «وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند / تا در زمانه باقی است آواز باد و باران» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

(۱) چو خواهی که نامت بود جاودان / مکن نام نیک بزرگان نهان

(۲) شعر صائب نمی‌شود کاسد / همه وقت این متاع شیرین است

(۳) دولت جاوید یافت هر که نکونام زیست / کز عقبش ذکر خیر زنده کند نام را

(۴) بادی آراسته در ملک سخن تا گه حشر / نامه شعر به توقیع جواز تو، امیر